

Arbejdere med det Formaal at trykke Arbejds-lønnen ned. Jeg tvivler selvfølgelig ikke om, at Regeringen ved sine Licitationer giver Entreprenørerne et Baalæg om fortrinsvis at beskæftige danske Arbejdere, men tilrods derfor staar denne Forskrivning af fremmede Arbejdere alligevel som en stadig Trusel lige over for dem, der ere beskæftigede med Arbejdet. Hvis de ikke ville finde sig i de Forhold, der blive budt dem, bliver der sagt til dem: Vi kunne faa Arbejdskraft nok baade i dette og i andre Lande, og det fører saa til, at Arbejderne maa høre sig for Betingelser, som alle Mennesker ville finde ikke ere gode og ikke bør bydes Arbejderne.

Den ærede 8de Landstingsmand for 2den Kredts (Bunn) fremkom med en Realitetsbemærkning mod det foreliggende Forslag, hvilket han ikke kunde gaa med til, og han anførte, at den Arbejds løn, som der var Tale om, fandt han for høj; han anførte tillige, at der var ingen Entreprenør, der i Øjeblikket betalte saa høj en Løn. Jeg har i mine tidligere Udtalelser gjort opmærksom paa, at det, Forslaget tilsigter, er at forbedre de bestaaende Forhold. Derfor det kun gif ud paa at tage Forholdene ganske som de ere, ville vi ikke behøve saadanne Forslag. De tilsigte at skabe bedre Lønningstilkaar, bedre Arbejdsforhold, og derfor er der ingen Grund til at modlætte sig dem af den Grund, at der i Øjeblikket ikke betales saameget; thi det er jo netop det, Forslagene skulde tilsigte ophævet, saa at man ved det Arbejde, Staten lader udføre, faar bedre Arbejds vilkaar, end der bydes i Øjeblikket.

Det ærede 2det Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) udtalte sig tilbøielig sympatetisk om det foreliggende Vindringsforslag. Jeg kommer dog til at gøre nogle enkelte Bemærkninger til hans Udtalelser. Der blev ogsaa fra den Side rejst store Spørgsmaal, som jeg naturligvis ikke kan komme fuldstændig ind paa af Hensyn til den korte Tid, men som jeg dog maa berøre ganske kort. Der blev nemlig sagt, at Forslaget her er det første Skridt til at indføre Statsproduktion. Jeg kan ikke erkende, at Forslaget har denne Karakter; i alt Fald kan jeg ikke erkende, at det er det første Skridt dertil, thi det er kun en Fortsættelse af, hvad der bestaar. Hvis det er et Skridt hen imod Statsproduktionen, at man siger: Statens nuværende Værksteder skulle udføre mere Arbejde end det, de nu udføre, er Skridtet jo allerede gjort ved Oprettelsen af de Statsværksteder, vi nu have. Det bygger altsaa fuldstændig paa det bestaaende, det bygger fuldstændig paa de nuværende Statsværksteder, som vi

have. Hvad Statsproduktionen angaar, vil jeg sige, at jeg ikke har noget imod, at vi føres videre og videre paa den Bane, thi jeg ser ikke paa Sagen, hverken saaledes som det ærede 2det Medlem for 11te Kredts (Thomas Nielsen) eller som det ærede 2det Medlem for 9de Kredts (Stilling). Man maa huske paa, at fra den Tid, som det ærede Medlem henviste til, og til nu, er der foregaaet en Udvikling i Samfærdselsmidlerne og i Produktionsforholdene. Der er sket en stor Sammenlægning af Produktionsmidlerne, noget, man ikke i den Grad kendte til tidligere, og Fællefabrikationen og Produktionen er ogsaa vokset op i en stigende Grad. Altsaa, vi have andre Forhold at regne med nu, og naar de blive ved at udvikle sig, tror jeg, at Udviklingen af sig selv vil føre derhen, hvor jeg tilsigter, at den skal føre. Jeg skal tillige sige, at de nuværende Samfærdselsforhold paa saa mange Omraader føre til saa store Ulykker, og kunne vi komme bort fra disse Ulykker, kunde vi faa dem ændrede paa andre Maader end den, som jeg tror er den eneste, vil jeg naturligvis gerne være med til at diskutere disse Spørgsmaal for at se, hvad der af andre Veje kan gøres. Jeg har nu den Opfattelse, at kun den Vej, som Socialdemokratiet har foreslaaet, er i Stand til at afhjælpe de Onder, som skulle afhjælpes. — Angaaende § 7 maa jeg endnu gøre den Bemærkning, at, naar det siges som et Hovedargument mod den, at man her vil indføre noget, som under alle Omstændigheder skal indføres i alle andre Jærnbanelove, saa er det ikke aldeles sikkert og ligger efter min Formening heller ikke i Paragraffen. Jeg tror, det er en Fordel for den foreslaaede § 7, at den netop kommer ind paa en lille Jærnbanelov. Thi der have vi Statsværksteder, som efter hvad jeg oplyste i Gaar, vistnok kunne producere det Materiel, som der her er Tale om. Hvis man derimod paa een Gang vilde anlægge 50 Mile Jærnbane, er man ikke paa Grundlag af denne Paragraf bunden til at udføre alt Materiellet, thi det kunde sandsynligvis være saa bekofteligt at man maatte sige: her kan Staten ikke gøre det altsammen selv, her maa vi stæffe det til Veje paa en anden Maade. Jeg tror derfor, at det er en Fordel for Forslaget, at denne § 7 kommer ind paa en mindre Jærnbanelov, fordi vi have Statsværksteder, som nu allerede ere i Stand til at udføre dette Materiel. — Med Hensyn til Licitationen kunde det nok være, at dette Spørgsmaal har større Rækkevidde, men hvis man er af den Mening, at den Maade, hvorpaa der nu bortliciteres, er uheldig, ser jeg ikke rettere, end at man